

Agust Ensesa Bonet
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

Llavors

Negre 2009

Medalla d'Or i Fulla d'Or al Concurs de Vins i Caves de Catalunya, Girovi 2011. És un vi de l'Empordà que per la seva criança curta en bótes de roure conserva les notes afruitades del raïm. El seu color és de cirera fosca, intens i madur. L'aroma de potencial alt és atractiva, amb notes de fruita madura i confitada. Suau en boca, concentrat, gens agressiu pel seu equilibri dels tanins ben integrats. És un vi fàcil de

beure per la seva carnositat i lleugera dolcesa. Elaborat majoritàriament amb la varietat Samso de vinyes velles i una bona aportació de Merlot que el fa melós i amb Cabernet Sauvignon i Cabernet Franc que li confereixen estructura. És completa amb una petita part de Syrah. La criança durant cinc mesos en bótes de roure francès, hongarès i romanès li aporta uns tanins fins i suaus. Bon maridatge amb carns sal-

sades. Deliciós amb uns peus de porc amb salsafins. Preu equilibrat de 9 euros, aproximadament. L'etiqueta del Llavors es Premi Laus 2009 pel seu disseny.

El celler elaborador: La Vinyeta és una petita explotació de vinya i olivera a Mollet de Perelada, al cor de l'Empordà. Elaborava altres vins artesans i és dels primers cellers que ha entrat a formar part de la Producció Integrada respectuosa amb el medi ambient. També ha començat una explotació avícola de recuperació de la gallina empordanesa. Només ens podem fer càrrec de la seva tasca amb una visita, que recomanem. Per a més informació: www.lavinjeta.es i www.girovi.cat.

Col·leccionisme

Papers de cine

Canes tanca la present edició del seu festival i deixa nou material per als col·leccionistes del setè art, una temàtica molt popular

Xavier Romero

Des del passat dia 11 de maig s'ha celebrat al Palau de Festivals de la ciutat francesa de Canes la 64a edició del seu famós Festival anual de Cinema, competitiu de categoria A i possiblement el més emblemàtic del món. Avui mateix s'acaba el certamen i es coneixerà la decisió d'un jurat presidit en la present ocasió per una de les màximes figures del món del cel·uloide, Robert de Niro.

La ciutat de la Riviera francesa ha vist durant tots aquests dies com desfilaven quantitat de devots d'aquest art i espectacle, així com persones curioses per veure el més a prop possible les grans estrelles, entre elles l'espanyola Penélope Cruz, que va presentar amb Johnny Depp la quarta pel·lícula de la saga Piratas del Caribbe, aquest cop fora de concurs. Els col·leccionistes no hauran estat aliens al gran esdeveniment, i qui hagi pogut accedir-hi personalment amb tota seguretat haurà reunit força material; n'hi haurà fins i tot que hauran obtingut algun autògraf de puny i lletra dels ídols de la pantalla gran.

Des de primers del segle passat, i coincidint amb la presentació del cinema en societat, aquesta temàtica ha arrossegat molts aficionats a tots els nivells, des dels més populars i assequibles dels programes de mà, les fotografies, postals i cromos, fins a col·leccions extraordinàries i úniques basades en aparells precursors, autèntiques peces de culte com les que el gironí Tomàs Mallol ha atresorat durant tota la seva vida i finalment va cedir per crear un centre únic, el Museu de Cinema de Girona. Altres aficionades, com el figuerenc Lluís Benejam, s'han especialitzat en la branca dels cartells, i el seu fons resulta un dels més importants en el seu gènere. Un altre excel·lent col·leccionista, Antoni Escubedo, de Palol de Revardit, recull al seu Museu de la Ciència valuoses peces cinematogràfiques, i fins i tot té habilitada una sala de projecció amb maquinària i ambient propi de dècades pretèrites.

Però el vessant més popular és el dels petits programes de mà que es lliuraven tant a l'entrada dels locals com es repartien domiciliàriament i que anunciaven les properes pel·lícules que es passarien a les poblacions que tenien un saló de cine. Fins no fa gaire, la majoria de municipis amb una mínima entitat demogràfica en disposaven, però en la majoria dels casos han acabat desapareguent.

Programes presentats de mil maneres i formats, amb la publicitat corresponent al revers, detall aquest que els fa més cotitzats; cartells de molt divers format; grans làmines que a tall d'anunci cridaven l'atenció del públic des dels aparadors; fotografies i targetes postals —algunes d'elles, les de primers del segle XX confeccionades en veritable cel·uloide—d'artistes i directors; cromos i tebeos dedicats al setè art; banderins i altres objectes publicitaris; tot això i moltes coses més pot obtenir l'aficionat als coneguts punts de venda del carrer o dels establiments especialitzats, o recorrent com sempre a l'intercanvi entre particulars.

Gironins del segle XIX

Fidel Roig Matons

Per fi, després d'esbossos i més esbossos, es va adonar que la mà era capaç de recrear San Martín just com a ell li semblava que era. De cop, tot el que havia anat llegint i reflexionant es convertia en el que desitjava des de feia molt i molt de temps. El traç seguia el seu camí tot sol, lliure.

Fidel Roig Matons va néixer el 27 de maig de 1887 a Girona. Les primeres dades biogràfiques localitzades corresponen als seus anys d'estudiant a l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona, on va rebre classes de Lluís Perich i Lluís Graner. Sembla que a més hauria estat deixeble de Prudenci Bertrana: l'autor de Josafat es guanyava la vida com a pintor. Curiosament, Roig Matons també va ser un artista polifacètic perquè, a part de la plàstica, va conrear la música. El 1907 —potser per evitar ser cridat a files i haver de lluitar a la Guerra del Marroc—va emigrar a Amèrica. Aleshores tenia vint anys i gairebé de seguida es va establir a la ciutat argentina de Mendoza. Tot i que la feina que li reportaria seguretat econòmica va ser la de docència musical en diversos col·legis, Roig forma part de la història de l'art argentí pels seus quadres dedicats al general San Martín.

José de San Martín va ser, amb Simón Bolívar, un dels líders de la independència americana i a Perú se li va atorgar el títol de Fundador de la República. Comandava l'anomenat Exèrcit dels Andes i va protagonitzar algunes operacions militars remarcables, com gudes com el Cruce de los Andes, que Fidel Roig Matons va convertir en teles diverses: Paso de Uspallata, Paso de Los Patos i Paso del Partillo; aquesta darrera, acabada el 1943, és la pintura més important de l'artista gironí. El protagonista n'és el propi San Martín, que hi apareix muntant a cavall. Segons s'explica, Roig es va documentar exhaustivament per ser el més fidel possible a la realitat. Així va poder reproduir amb exactitud els paisatges, la manera de vestir de les figures representades i, sobretot, les expressions facials del líder independentista. A part d'aquesta sèrie de pintures històriques, va plasmar en moltes obres la vida quotidiana de les poblacions indígenes huarques, que habitaven a la regió de Mendoza.

Fidel Roig Matons va morir el dia abans de fer 90 anys, el 26 de maig de 1977, a l'Argentina. Ja feia temps que havia hagut de deixar de pintar per la pèrdua de visió. Més enllà del seu bagatge creatiu, a Mendoza també se'l recorda per haver promogut la Societat Orquestral i l'Acadèmia Provincial de Belles Arts.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador
i periodista